

wo-bachelor Politics,
Psychology, Law and
Economics
Universiteit van Amsterdam

23 juli 2014

NVAO beperkte Toets nieuwe opleiding

Paneladvies

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze panel	5
3	Beschrijving van de opleiding	6
	3.1 Algemeen	6
	3.2 Profiel instelling	6
	3.3 Profiel opleiding	6
4	Opleidingsbeoordeling	10
	4.1 Beoogde eindkwalificaties	10
	4.2 Onderwijsleeromgeving	13
	4.3 Toetsing	17
	4.4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	19
	4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding	20
	4.6 Aanbevelingen	20
5	Overzicht oordelen	21
	Bijlage 1: Samenstelling panel	22
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	24
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	25
	Bijlage 4: Lijst met afkortingen	26

1 Samenvattend advies

Dit samenvattend advies omvat de overwegingen van het panel dat de nieuwe wo-bacheloropleiding Politics, Psychology, Law and Economics van de Universiteit van Amsterdam heeft beoordeeld in het kader van de aanvraag voor een toets nieuwe opleiding.

De nieuwe opleiding wo-bachelor Politics, Psychology, Law and Economics is een opleiding van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid en de Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de Universiteit van Amsterdam. Als derde faculteit draagt ook de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen bij aan de opleiding.

Het panel acht het streven van de opleiding naar een interdisciplinaire opleiding met een disciplinaire specialisatie voor zeer gemotiveerd en getalenteerde studenten zinvol. Deze studenten zullen zo in staat zijn zich breed te oriënteren op maatschappelijke vraagstukken en daarin een hoog niveau kunnen bereiken. De bewust gezochte aansluiting bij de opleidingen Philosophy, Politics and Economics in Engeland en Amerika onderbouwt deze keuze mede. Het beroepenveld heeft de relevantie van deze opleiding bevestigd. De eindkwalificaties zijn in de ogen van het panel een passende vertaling van de doelstellingen. Daarin zijn opgenomen de te verwerven disciplinaire kennis en inzichten, de vermogens op het interdisciplinaire gebied, de kennis van wetenschappelijke methoden en technieken en de academische en verbredende kennis en vaardigheden. De eindkwalificaties zijn van een hoog niveau en komen overeen met het gewenste hoge ambitieniveau van de opleiding. Uit eigen waarneming en op basis van de vergelijking met de Dublin-descriptoren is het panel van oordeel dat de eindkwalificaties overeenkomen met het bachelorniveau. De studenten hebben talrijke mogelijkheden om, al of niet na aan bescheiden schakelprogramma ofwel door een specifieke invulling van de keuzevakken, tot disciplinaire masteropleidingen waaronder research masters toegelaten te worden, zowel bij de Universiteit van Amsterdam als elders.

Het panel acht de toelatingseisen en de toelatingsprocedure valide en gedegen. Hierdoor zal de opleiding er inderdaad in slagen de meest gemotiveerde en meest getalenteerde studenten aan te trekken. Nu reeds hebben zeer veel studenten hun belangstelling voor de opleiding getoond.

Het panel is positief gestemd over het curriculum, dat overigens met de eindkwalificaties overeenkomt. In de vakken komen duidelijk disciplinaire en interdisciplinaire kennis en inzichten aan de orde, wordt ingegaan op de studie van wetenschappelijke methoden en technieken en worden de studenten academische en maatschappelijk verbredende vaardigheden aangeleerd. De samenhang van het curriculum is toereikend. De studenten worden in de gelegenheid gesteld de disciplinaire, interdisciplinaire en wetenschappelijke kennis en inzichten op te bouwen en samen te brengen in integratieve seminars en in de afstudeerscriptie. Het talent-development programma past daar ook in, omdat dit aansluit op de thema's van de vakken.

Het panel beschouwt de organisatie van de opleiding als stevig en beoordeelt de beoogde docenten en tutoren als opgewassen tegen hun taak. Het scholingsprogramma voor hen oogt relevant en stevig. Wel vraagt het panel aan de opleiding blijvende aandacht te geven aan het niveau van de aan te stellen tutoren, omdat ze zeer belangrijk zijn voor de opleiding

en aan de inhoudelijke en organisatorische afstemming tussen de docenten en tutoeren en het aandeel van hoogleraren te vergroten.

Het panel acht de didactische principes en daaraan gekoppelde werkvormen gepast voor de opleiding. De onderzoeksgerichte en activerende werkvormen zullen studenten aanzetten de eindkwalificaties te behalen. De ondersteuning en begeleiding binnen de opleiding is in de ogen van het panel gepast. De groeps grootte waarin de studenten leren is gewoonlijk beperkt en er zijn genoeg contacturen om het leerproces mogelijk te maken. Als hierboven al gezegd, ziet het panel de rol van de tutoeren daarbij als belangrijk.

Het panel vindt het toetsbeleid en de uitvoering daarvan voor deze opleiding weloverwogen. Niet alleen spoort het beleid met dat van de Universiteit van Amsterdam maar ook is het door de opleiding zelf op een verantwoorde wijze uitgewerkt. De examencommissie speelt bij de toetsing en beoordeling een bepalende rol, welke rol in de regels en richtlijnen van deze commissie is vastgelegd. Het panel beschouwt de overwegingen van de opleiding rond de toetsing en de toetsvormen als doordacht. Elk van de door de studenten te verwerven competenties wordt op een valide wijze getoetst in een daarop afgestemde toetsvorm. De beoordeling van de toetsen gebeurt eveneens verantwoord. Het proces en de beoordeling van de afstudeerscriptie zijn volgens het panel op zich in orde. Wel vraagt het panel van de opleiding duidelijke beoordelingscriteria op te stellen voor de beoordeling van de interdisciplinaire aspecten van de scriptie, mede in het licht van de verschillende disciplines die in de scripties zullen worden behandeld. Daarnaast bepleit het panel de twee beoordelaars van de scriptie uit twee verschillende disciplines afkomstig te doen zijn en de verhouding tussen de twee beoordelaars duidelijk te beschrijven.

Het panel acht de schriftelijke afstudeergarantie van de opleiding toereikend. Ook heeft het panel vastgesteld dat de Universiteit van Amsterdam bereid is de begrote negatieve saldi in de aanloopfase van de opleiding te financieren. Tot slot heeft het panel met instemming kennisgenomen van de intentie van de opleiding te zoeken naar mogelijkheden om beurzen aan studenten ter beschikking te stellen.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de nieuwe wo-bacheloropleiding Politics, Psychology, Law and Economics van de Universiteit van Amsterdam als voldoende. Elk van de standaarden van de beperkte toets nieuwe opleiding is als voldoende beoordeeld. Het panel adviseert de NVAO daarom positief te besluiten over de kwaliteit van de nieuwe wo-bacheloropleiding Politics, Psychology, Law and Economics van de Universiteit van Amsterdam.

Den Haag, 23 juli 2014

Namens het panel ter beoordeling van de beperkte toets nieuwe opleiding van de wo-bacheloropleiding Politics, Psychology, Law and Economics van de Universiteit van Amsterdam,

prof. dr. J. Wouters
(voorzitter)

drs. W.J.J.C. Vercouteren RC
(secretaris)

2 Werkwijze panel

De NVAO heeft een panel bijeengebracht dat als volgt was samengesteld:

Voorzitter:

- prof. dr. J. Wouters, gewoon hoogleraar Internationaal Recht en Internationale Organisaties, Jean Monnet Leerstoelhouder ad personam en directeur van Leuven Centre for Global Governance Studies en van Instituut voor Internationaal Recht aan de KU Leuven, tevens gasthoogleraar aan het Europacollege (Brugge) en Sciences Po (Parijs).

Leden:

- dr. W. van Dijk, universitair hoofddocent Social and Organisational Psychology, Universiteit Leiden;
- prof. mr. dr. E. ten Heuvelhof, professor of Public Administration, Technische Universiteit Delft;
- prof. dr. B. Mosselmans, professor of Economics and Philosophy en dean van Vesalius College, gelieerd aan de Vrije Universiteit Brussel;
- J. Selleslaghs MA, student master EU Internationale Betrekkingen en Diplomatie aan Europacollege in Brugge.

Het panel werd terzijde gestaan door mr. M.P. in 't Veld, beleidsmedewerker NVAO, als procescoördinator, terwijl drs. W.J.J.C. Vercouteren RC als extern secretaris optrad.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2010, nr. 21523) in acht genomen. Dit kader is bedoeld voor instellingen die de instellingstoets kwaliteitszorg hebben behaald of zich hebben aangemeld voor de instellingstoets. De Universiteit van Amsterdam heeft de instellingstoets doorlopen met het oordeel positief.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 22 mei 2014 is het panel bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen besproken en zijn ook nadere vragen geformuleerd voor de aanvrager. Deze vragen zijn door de secretaris geïnventariseerd en zijn als input gebruikt voor het locatiebezoek.

Op 23 mei 2014 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens het locatiebezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van het locatiebezoek heeft het panel de bevindingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. De voorzitter heeft deze voorlopige conclusies aan het management van de opleiding meegedeeld. De secretaris heeft na het locatiebezoek een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna de definitieve tekst is vastgesteld. Uiteindelijk zijn aan de hand van de uitkomsten per standaard beargumenteerde oordelen per onderwerp en een eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding gegeven. Ook zijn opmerkingen van de opleiding in het kader van de verificatie verwerkt. Dit heeft geresulteerd in een definitief paneladvies aan de NVAO op 23 juli 2014.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling:	Universiteit van Amsterdam
Opleiding:	Politics, Psychology, Law and Economics
Niveau	Bachelor
Oriëntatie	Wetenschappelijk onderwijs
Graad	Bachelor of Science
Variant:	Voltijd (drie jaar)
Afstudeerrichtingen:	Politics Psychology Law Economics
Locatie:	Amsterdam
Studieomvang:	180 EC
Onderdeel Croho:	Sectoroverstijgend

3.2 Profiel instelling

De voor accreditatie voorgedragen opleiding wo-bachelor Politics, Psychology, Law and Economics is een opleiding van de Universiteit van Amsterdam. Deze universiteit telt bijna 30.000 studenten en heeft meer dan 5.000 medewerkers. Het is één van de grote, algemene universiteiten in Europa.

De Universiteit van Amsterdam heeft een breed aanbod van academisch opleidingen. Veel van het onderzoek kan tot de top gerekend worden. De missie van de universiteit is een inspirerende, breed georiënteerde, internationale academische omgeving te bieden. De universiteit kenmerkt zich, getuige de missie en doelstellingen, door een kritisch, creatief en internationaal klimaat, een open sfeer en een sterke betrokkenheid bij de stad en de samenleving. De Universiteit van Amsterdam heeft een structureel samenwerkingsverband met de Hogeschool van Amsterdam.

De universiteit kent zeven faculteiten, te weten de faculteiten Economie en Bedrijfskunde, Geesteswetenschappen, Geneeskunde, Maatschappij- en Gedragwetenschappen, Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica, Rechtsgeleerdheid en Tandheelkunde.

De opleiding wo-bachelor Politics, Psychology, Law and Economics is een opleiding van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid en de Faculteit Economie en Bedrijfskunde. Als derde faculteit draagt ook de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen bij aan de opleiding. De faculteiten hebben hun samenwerking in dezen neergelegd in de Bestuurlijke regeling College interdisciplinaire opleiding Politics, Psychology, Law and Economics.

3.3 Profiel opleiding

De beoogde opleiding wo-bachelor Politics, Psychology, Law and Economics is nieuw voor de Universiteit van Amsterdam. Weliswaar heeft deze universiteit bacheloropleidingen in elk

van de samenstellende disciplines maar nog niet een opleiding die deze disciplines in één opleiding samenbrengt.

Soortgelijke opleidingen worden wel aangeboden in het buitenland en dan met name in Engeland en in de Verenigde Staten maar niet in Nederland. Daarom is de opleiding ook nieuw voor Nederland.

De eindkwalificaties van de opleiding zijn in het Engels gesteld, verdeeld in een aantal groepen en luiden als onderstaand.

Knowledge and understanding

The graduates will have:

- Achieved fundamental knowledge of central concepts, models, methods, and applied theoretical and empirical techniques within politics, psychology, law and economics.
- A general theoretical and empirical overview of interdisciplinarity, which provides the student with a framework to understand, evaluate, and put their own academic activities in perspective.

Applying knowledge and understanding

The graduates will have:

- The ability to contribute creatively to academic research, and to analyse and solve the complex problems that arise in society (both independently and collaboratively), which requires the integration of knowledge.
- The ability to identify new developments in various academic fields, to relate these developments to established theories, and to place these in a broader (social) context.
- The ability to know how to translate an actual problem into a problem suited for academic research and how to translate the theoretical findings into recommendations (for the factual problems).

Making judgments

The graduates will have:

- The capacity to find relevant information, and to organise, analyse and present these findings with clarity and precision.
- The ability to assess which research methods are most suitable for a specific situation and to contribute towards an interdisciplinary concept or methodology that cannot be confined to a specific discipline.

Communication

The graduates will have:

- The ability to construct and articulate sound arguments (in oral and written modes) about social issues and current events, in both professional and academic settings.
- An openness to different approaches across disciplines and to an analytical approach in which disciplinary boundaries are no longer obstacles.
- Demonstrated social engagement and increased awareness of social and civic responsibilities.
- An understanding and appreciation of social and cultural diversity, and the ability to reflect on their own expertise and ethical and value systems.
- The knowledge needed to create an active learning and working community, work collaboratively, and enhance partnership with the faculty, members of the academic community, and external partners (such as representatives from business, industry, government, and professional associations).

Learning skills

The graduates will have:

- The capacity to efficiently learn a paradigm and related terminology of a particular discipline.
- The capacity to constantly critically evaluate their acquired academic knowledge in relation to current events.
- Leadership skills, including a willingness to engage in constructive public discourse.
- Come to appreciate the importance of the practice of life-long learning, either in their academic or professional lives.
- Respect for truth and intellectual integrity and for ascribing to the ethics of scholarship.

Specialisation Politics and Public Administration

The graduates will have:

- Knowledge of the key areas of politics and public administration, including governance (national and international), policy-making processes, administrative procedures, regulation, legitimacy and accountability, and a historical perspective on core concepts.
- Knowledge of and the ability to apply the most prominent theories and methodological foundations of politics and public administration.
- An understanding of the broader context in which the research in politics and public administration is based.

Specialisation Psychology

The graduates will have:

- Knowledge of the key areas of psychology, including fundamental processes in psychology, decision-making, motivational processes, social cognition and influence, and intra- and intergroup processes.
- Knowledge of and the ability to apply the most prominent theories and methodological foundations of psychology.
- An understanding of the broader context in which the research in psychology is based.

Specialisation Law

The graduates will have:

- Knowledge of the key areas of law, including legal theory and legal history, comparative law, criminal law, public international law, European Union law, contract law, tort law, and public and private enforcement.
- Knowledge of and the ability to apply the most prominent theories and methodological foundations of law.
- An understanding of the broader context in which the research in law is based.

Specialisation Economics

The graduates will have:

- Knowledge of key areas of economics, including micro- and macroeconomics, functions of markets and organisations, banking and monetary economics, econometrics, and development economics.
- Knowledge of and the ability to apply the most prominent theories and methodological foundations of economics.
- An understanding of the broader context in which the research in economics is positioned.

Het programma van de opleiding is als volgt opgebouwd.

Onderdelen van het programma	
Semester 1	30 EC
Doing Research I	6 EC
Beyond Hierarchy I	6 EC
Doing Research II	6 EC

Law, Justice and Morality I	6 EC
Integrative Seminar I	6 EC
Semester 2	30 EC
Philosophy of the Social Sciences	6 EC
Economics, Markets and Organisations I	6 EC
Doing Research III	6 EC
Decision Making I	6 EC
Integrative Seminar II	6 EC
Semester 3	30 EC
Specialisation	6 EC
Rhetoric	6 EC
Specialisation	6 EC
Law, Justice and Morality II	6 EC
Integrative Seminar III	6 EC
Semester 4	30 EC
Specialisation	6 EC
Specialisation	6 EC
Beyond Hierarchy II	6 EC
Specialisation	6 EC
Elective	6 EC
Semester 5	30 EC
Economics, Markets and Organisations II	6 EC
Specialisation	6 EC
Decision Making II	6 EC
Specialisation	6 EC
Integrative Seminar IV	6 EC
Semester 6	30 EC
Specialisation	6 EC
Doing Research IV	6 EC
Elective	6 EC
Thesis	12 EC
Totaal opleiding	180 EC

Naast deze onderdelen volgen de studenten tijdens elk van de semesters het talent-development programme waarvoor zij geen studiepunten krijgen.

4 Opleidingsbeoordeling

Van toepassing is het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2010, nr. 21523).

Dit kader wordt gebruikt als de instelling beschikt over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie met 'peers' over de inhoud en kwaliteit van de opleiding en is gericht op vier vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Hoe wil de opleiding dit realiseren?
3. Hoe wil de opleiding dit toetsen?
4. Zijn er voldoende financiële middelen?

Deze vier vragen zijn vertaald in vier standaarden. Over de standaarden geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een tweepuntsschaal: onvoldoende of voldoende. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op de tweepuntsschaal.

Bij de beoordeling worden de volgende definities gehanteerd. Deze definities hebben zowel betrekking op de scores van de standaarden als op de scores van de opleiding in totaal.

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit.

Indien een opleiding niet volledig nieuw is of omgevormd wordt, worden bij de oordeelsvorming ook de gerealiseerde eindkwalificaties betrokken.

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding is interdisciplinair en heeft een hoog ambitieniveau. Deze beide zijn als volgt uitgewerkt.

- Het eerste oogmerk van de opleiding is studenten een breed curriculum aan te bieden waarin zij in aanraking komen met verschillende disciplines, leren deze disciplines samen te brengen en, waar mogelijk, te integreren en een interdisciplinaire en een brede kijk op vraagstukken te ontwikkelen. Vraagstukken die zich in de werkelijkheid voordoen, hebben in de ogen van de opleiding vaak een interdisciplinair karakter. Ze zijn niet

vanuit één discipline op te lossen maar vragen om de benadering vanuit meerdere disciplines en om het integreren van deze disciplines. De opleiding beoogt de studenten daarin te vormen. Voorbeelden van een dergelijke interdisciplinaire vraagstukken zijn de psychologische verrijking van de studie van economisch gedrag, de politicologische aspecten van besluitvorming en de economische en politicologische kanten van juridische vraagstukken.

- Het tweede oogmerk van de opleiding is vooral zeer gemotiveerde en getalenteerde studenten op te leiden. De opleiding stelt hoge eisen aan de studenten en beoogt hen op een hoog eindniveau te brengen. Daarom is deze opleiding niet voor willekeurig elke student bestemd maar alleen voor de meest gemotiveerde en meest getalenteerde onder hen.

De opleiding heeft de beginselen van dit interdisciplinaire vakgebied neergelegd in een domeinspecifiek referentiekader. Volgens dat kader geldt het concept van de opleiding Philosophy, Politics and Economics van de University of Oxford als uitgangspunt waarbij de opleiding in Amsterdam daaraan wel een eigen invulling heeft gegeven. In Nederland treft men andere opleidingen van deze signatuur eigenlijk niet aan. In het buitenland, met name in Engeland en de Verenigde Staten zijn ze daarentegen ingeburgerd. Het concept is al in de twintiger jaren van de vorige eeuw ontwikkeld door de University of Oxford. Vergelijkbare opleidingen zijn naast die van Oxford onder meer die van de Duke University (Verenigde Staten), het Trinity College (Ierland) en de Australian National University. In de vergelijking die de opleiding heeft opgesteld, blijken de overeenkomsten met deze opleidingen.

Het panel heeft gevraagd naar de relatie met het Amsterdam University College vanwege de veronderstelde gelijkheid tussen het University College en deze opleiding. Daarop heeft de opleiding geantwoord dat wel overleg is geweest met het Amsterdam University College maar dat besloten is een aparte opleiding te creëren, omdat deze nieuwe opleiding minder breed is en meer specifiek toegespitst op de vier samenstellende disciplines.

De opleiding heeft deze doelstellingen omgezet in eindkwalificaties. Deze zijn hierboven in paragraaf 3.3 integraal beschreven. Deze eindkwalificaties gaan achtereenvolgens in op de volgende aspecten.

- Disciplinaire kennis en inzichten voor elk van de vier disciplines politieke wetenschappen, psychologie, rechtsgeleerdheid en economische wetenschappen.
- Interdisciplinaire kennis en inzichten die tot doel hebben disciplines met elkaar te verbinden en vraagstukken met meerdere aspecten op die wijze te benaderen
- Kennis van en inzicht in wetenschappelijke methoden en technieken, leidend tot het vermogen een wetenschappelijk onderzoek te doen.
- Academische en verbredende kennis en vaardigheden in de zin van onder andere maatschappelijke betrokkenheid, leiderschapsvaardigheden en intellectuele integriteit.

De opleiding heeft de eindkwalificaties getoetst aan de Dublin-descriptoren. Uit de tabel die daarvoor is opgesteld, kan worden opgemaakt dat de verschillende Dublin-descriptoren in voldoende mate tot uitdrukking komen in de eindkwalificaties van de opleiding.

De opleiding heeft in de documentatie aangegeven tot welke masteropleidingen van de Universiteit van Amsterdam de studenten toegang zullen hebben. Voor een aantal van de opleidingen, zoals Public Policy & Governance, Arbeid & Organisationspsychologie, International & European Law, Labour Law en Economics, is deze toegang direct en drempelloos. Voor een aantal andere waaronder het Vrije Masterprogramma Psychologie,

Labour Law en International Criminal Law dienen de studenten een schakelprogramma te volgen. Dat laatste geldt ook voor de research masters Social Sciences, Psychology, Information Law en Public International Law. De opleiding heeft desgevraagd tegen het panel gezegd dat de betreffende schakelprogramma's, ook voor de research masters van een beperkte omvang zullen zijn. Daarnaast is het zo dat de studenten hun keuzevakken kunnen gebruiken om aan de eisen van een schakelprogramma te voldoen. Ze kunnen zich zonder al te veel extra moeite aan de eisen van de masterprogramma's voldoen. De betreffende masteropleidingen zijn die van de Universiteit van Amsterdam. Op de vraag van het panel heeft de opleiding laten weten dat zij verwacht dat de afgestudeerden ook zonder al te veel hindernissen toegang zullen krijgen tot de betreffende masteropleidingen van andere universiteiten in Nederland. De opleiding heeft in de huidige vorm geen civiel effect, betekenende dat afgestudeerden van deze opleiding na een masteropleiding in de rechtsgeleerdheid geen togaberoep, zoals advocaat en rechter in Nederland zullen kunnen bekleden. De opleiding heeft echter het voornemen in de specialisatie Law aanvullende colleges aan te bieden waardoor de opleiding wel dat civiel effect zal hebben.

Het panel heeft van de vertegenwoordigers van het beroepenveld vernomen dat deze opleiding om twee redenen een zinvol aanvulling is op het bestaande aanbod en aansluit bij de wensen die zij hebben. In de eerste plaats stelt de opleiding studenten in staat zich breder te oriënteren en een weloverwogen keuze voor een bepaalde discipline te maken. In de tweede plaats vragen vraagstukken meer en meer om een interdisciplinaire benadering. Voorbeelden daarvan zijn de bovengenoemde psychologische benadering van economisch gedrag, de politieke aspecten van besluitvormingsprocessen en de gewenste verbreding bij het oplossen van juridische vraagstukken.

Overwegingen

Het panel acht de doelstellingen van de opleiding zinvol. Naar het oordeel van het panel heeft de opleiding de keuze voor het interdisciplinaire karakter van de opleiding goed onderbouwd door te wijzen op de wenselijkheid vraagstukken op een interdisciplinaire wijze op basis van de vier aangeboden disciplines, politicologie, psychologie, rechtsgeleerdheid en economie te bestuderen. Ook acht het panel het streven naar een hoog niveau en naar een opleiding voor zeer gemotiveerde en getalenteerde studenten legitiem. De domeinspecifieke onderbouwing van de opleiding in de traditie van Philosophy, Politics and Economics van de University of Oxford draagt in de ogen van het panel bij aan de verankering. In de opvattingen van de vertegenwoordigers van het beroepenveld ziet het panel de bevestiging van de zin van de nagestreefde doelstellingen.

Het panel beoordeelt de eindkwalificaties van de opleiding als een passende vertaling en concretisering van de doelstellingen. Het panel ziet in de eindkwalificaties de zaken terug die van een opleiding als deze verwacht mogen worden. Dat geldt zowel de te verwerven disciplinaire kennis en inzichten, de vermogens op het interdisciplinaire gebied, de kennis van wetenschappelijke methoden en technieken en de academische en verbredende kennis en vaardigheden. De eindkwalificaties getuigen naar het oordeel van het panel van een hoog niveau op elk van de hiervoor genoemde gebieden. Daarom slaagt de opleiding er volgens het panel ook in het oogmerk van een opleiding voor zeer gemotiveerde en getalenteerde studenten waar te maken.

Het panel heeft kennisgenomen van de toets door de opleiding van de eindkwalificaties aan de Dublin-descriptoren. Uit eigen waarneming en op basis van de vergelijking met de

Dublin-descriptoren is het panel van oordeel dat de eindkwalificaties overeenstemmen met het niveau van bachelor.

Het panel heeft zowel in de documentatie als in de mondelinge toelichting van de opleiding kennisgenomen van de mogelijkheden van de afgestudeerden om toegelaten te worden tot masteropleidingen. Het panel kwalificeert deze mogelijkheden als ruim. In elk van de vier disciplines die de studenten kunnen kiezen, kunnen de studenten doorstromen naar binnen die discipline relevante masteropleidingen. Weliswaar moeten zij voor sommige van deze een schakelprogramma volgen maar het panel gaat ervanuit dat deze programma zeer beperkt van omvang zullen zijn en ook grotendeels in de keuzevakken kunnen worden opgelost. Ook zullen de afgestudeerden naar alle waarschijnlijkheid tot masteropleidingen van andere universiteiten toegelaten worden. Daarnaast is de opleiding voornemens een extra programma aan te bieden waarmee de studenten met extra inspanning een civiel effect kunnen behalen. Om deze redenen is het panel van oordeel dat de opleiding de studenten de mogelijkheid biedt een vervolgstudie in de discipline van hun keuze te volgen.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.2 Onderwijsleeromgeving

4.2.1 Standaard 2

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Bij de voorgenomen start van de opleiding, in het jaar 2014/2015 zal het aantal instromende studenten ongeveer 80 studenten bedragen. Dat aantal zal geleidelijk oplopen tot 200 instromende studenten in de *steady state* die vanaf 2018 zal intreden. De opleiding heeft het voornemen 50 % Nederlandse studenten te werven en 50 % studenten in het buitenland. Van deze studenten heeft 40 % een opleiding in Nederland gevolgd, 40 % in een ander land in Europa en 20 % daarbuiten. Het panel heeft uit de mond van de vertegenwoordigers van de opleiding vernomen dat zich reeds 400 studenten voor het studiejaar 2014/2015 aangemeld hebben.

Om toegelaten te worden, moeten de studenten in het bezit te zijn van een vwo-diploma met Wiskunde A of B of van een daarmee te vergelijken vooropleiding. Daarnaast moeten ze onder meer het Engels goed beheersen (TOEFL-score van minstens 600), belangstelling hebben voor maatschappelijke en economische vraagstukken op het snijvlak van de disciplines van de opleiding, een juiste leerhouding hebben en een sterke motivatie voor deze opleiding aan de dag leggen. Ze moeten zich voorheen ook onderscheiden hebben door hun deelname aan extra-curriculaire activiteiten. In de toelatingsprocedure moeten de aankomende studenten een motivatiebrief en een essay schrijven. Ook wordt een interview afgenomen. Pas wanneer al deze onderdelen in een positieve richting wijzen, worden de studenten toegelaten. De studenten participeren in een introductieweek die hen bekend maakt met het bijzondere karakter van de opleiding maar die geen deel is van de formele

toelatingsprocedure. Het panel heeft essays en motivatiebrieven van enkele studenten die zich al hebben aangemeld, kunnen bestuderen.

De opleiding heeft een overzicht gegeven van de relaties tussen de eindkwalificaties en de onderdelen van het curriculum. In dat overzicht is beschreven in welke onderdelen elk van de eindkwalificaties tot uitdrukking komen en wat de verschillende delen van het curriculum aan de eindkwalificaties bijdragen. Het verplichte talent-development programma dekt de eindkwalificaties betreffende de academische en verbredende kennis en vaardigheden af.

Het curriculum wordt geheel in de Engelse taal verzorgd en is opgebouwd uit de interdisciplinaire *academic core* (108 EC), vakken in de gekozen specialisatie (48 EC), twee keuzevakken (12 EC) en de afstudeerscriptie (12 EC). Daarnaast volgen de studenten het talent-development programma dat weliswaar een verplicht onderdeel is maar waarvoor ze geen studiepunten krijgen. De onderdelen van het curriculum luiden als volgt.

- De *academic core* bestaat uit interdisciplinaire vakken, integratieve seminars en vakken over wetenschappelijke methoden en technieken. De acht interdisciplinaire vakken gaan in op interdisciplinaire thema's (besluitvorming, wetten, recht en moraliteit, organisatie en bestuur en economische organisatievormen). In deze vakken benaderen de studenten de genoemde thema's vanuit de afzonderlijke disciplines en brengen deze disciplines samen. De interdisciplinaire thema's worden in de eerste jaren op een minder geavanceerd niveau bestudeerd en later in het curriculum op een hoger niveau en vanuit de specialisatie die de studenten dan gekozen hebben. In de interdisciplinaire vakken komen ook academische vaardigheden (kritisch denken, spreken en schrijven) aan bod. Daarnaast krijgen de studenten zes vakken aangeboden waarin zij vertrouwd worden gemaakt met wetenschappelijke methoden en technieken. Tot slot worden de studenten geacht de verkregen interdisciplinaire kennis en de kennis van de methoden en technieken in vier integratieve seminars samen te brengen en toe te passen. De opleiding heeft complexe onderwerpen als veiligheid, solidariteit en belangrijke maatschappelijke opgaven als object van deze seminars genomen. De studenten dienen hierin een onderzoeksproject te definiëren en uit te voeren aan de hand waarvan zij met oplossingen voor de vraagstukken die hen worden voorgelegd, kunnen komen.
- Het curriculum omvat ook acht vakken waarin de studenten de discipline kennis van de door hen gekozen specialisatie aangereikt krijgen. De studenten sluiten de studie af met een individueel onderzoeksproject in de vorm van de afstudeerscriptie. Dat laatste deel is te beschouwen als een deel van de gekozen specialisatie waarbij de studenten er overigens zorg voor moeten dragen daarin een interdisciplinair gedeelte op te nemen.
- Parallel aan de genoemde vakken participeren de studenten in het talent-development programma. In dit programma worden debatten georganiseerd met vooraanstaande personen uit wetenschap en samenleving, ondernemen de studenten excursies naar bedrijven en instellingen, kunnen ze stagelopen bij deze organisaties, organiseren zij evenementen zoals een documentaire-filmfestival en starten zij in twee weken in de zomers projecten voor de gemeenschap buiten de universiteit. Het doel van het talent-development programma is om de studenten vaardigheden als samenwerken en leidinggeven bij te brengen en daarnaast de verbreding in termen van onder andere sociale betrokkenheid, begrip voor diversiteit en intellectuele integriteit te bevorderen. De studenten leggen hun vorderingen in dit programma in een portfolio vast. De tutor die voor het talent-development programma verantwoordelijk is, draagt zorg voor de afstemming van dit programma met het reguliere curriculum.
- Het curriculum kent twee keuzevakken. Deze zijn bewust door de opleiding aan het einde van het tweede jaar en aan het einde van het derde jaar geplaatst. De studenten

zijn dan verder in hun studie en kunnen een weloverwogen keuze voor deze vakken maken. Het curriculum is aan het einde van het tweede jaar zo opgezet, dat de studenten ook voor een deel van de studie naar het buitenland kunnen gaan. Zoals bij standaard 1 gezegd, kunnen de studenten de keuzevakken gebruiken om zich te kwalificeren voor de masteropleiding van hun voorkeur.

De vakken in de academic core zijn speciaal voor deze opleiding ontwikkeld. De vakken in de specialisaties zijn ontleend aan bestaande vakken maar worden wel apart voor de studenten van deze opleiding gegeven en zijn voor hen ook enigszins aangepast. De opleiding heeft in de studiegids voor elk van de vakken achtereenvolgens de leerdoelen, leerstof, beoogde docent, werkvormen, toetsvormen en te bestuderen literatuur beschreven.

De drie samenwerkende faculteiten hebben het curriculum ontwikkeld en hebben daarbij het advies ingewonnen van een commissie, bestaande uit experts van elk van deze faculteiten. Het bestuur van de opleiding zal worden gevormd door de decanen van de faculteiten. De opleiding zal een dean aanstellen voor 0,2 tot 0,3 fte voor de aansturing. Daarnaast zal een voltijds aan te stellen programmamanager de coördinatie van de opleiding op zich nemen. Voor het onderwijs zet de opleiding docenten, heads of studies en en tutoren in. Daarnaast beschikt de opleiding over een studieadviseur. De docenten zijn verplicht gepromoveerd, terwijl dat voor de tutoren een aanbeveling is. De docenten die de hoorcolleges geven, worden aangezocht op hun belangstelling voor interdisciplinair onderwijs. Ook wordt verwacht dat zij interdisciplinair onderzoek doen. De tutoren geven de werkcolleges en zorgen voor de begeleiding van de studenten. De heads of studies en voeren taken uit als de coördinatie van de specialisaties, het uitvoeren en bewaken van de intakeprocedure en de organisatie van het talent-development programma. De tutoren dienen vertrouwd te zijn met interdisciplinair en onderzoeksgericht onderwijs (zie hierna) en bekwaam en bereid te zijn om studenten intensief te begeleiden. Dean, programmamanager en (senior-)tutoren vergaderen geregeld met elkaar over de organisatie van en de afstemming binnen de opleiding. De opleiding heeft een scholingsprogramma opgezet voor de docenten en (senior-)tutoren om hen met de beginselen en de uitwerking van deze opleiding bekend te maken.

De opleiding past het didactische beginsel van onderzoeksgericht leren (*research-based learning*) toe. De leerinhoud van de vakken wordt gevoed door onderzoek en de studenten leren in termen van onderzoek te denken en voeren onderzoeksprojecten uit. Daarnaast bevordert opleiding de actieve participatie van de studenten in het leerproces. Dat gebeurt door werkvormen aan te bieden die dat bevorderen. Deze werkvormen zijn onder andere probleemgestuurd leren, leren in kleine groepen en groepsopdrachten. Door de keuze van deze werkvormen wil de opleiding de studenten ook nadrukkelijk stimuleren zich tot kritisch denkende academici te ontwikkelen. De werkvormen in een vak zijn overigens een zaak van de docent in samenspraak met de dean van de opleiding. Ook in het talent-development programma wordt van de studenten, zeker in de latere jaren, een actieve bijdrage verwacht.

Het aantal contacturen is in het eerste en het tweede jaar gemiddeld 16 uur per week en in het derde jaar 14 uur per week. Het panel heeft begrepen dat het aantal contacturen in deze opleiding hoger is dan dat aantal in parallelle, disciplinaire bacheloropleidingen van de Universiteit van Amsterdam. Tijdens het locatiebezoek heeft het panel vernomen dat bovenop deze geroosterde uren de studenten aanvullend nog individuele gesprekken met hun tutor voeren, twee uur per week binnen het talent-development programma met elkaar

werken en daarbuiten met andere studenten samenwerken en opdrachten uitvoeren. De studenten worden overigens geacht ongeveer 25 uur per week aan zelfstudie te besteden.

De hiervoor genoemde, geroosterde contacturen bestaan gemiddeld voor 40 % ofwel 6 uur per week uit hoorcolleges, te geven door de docent en voor 60 % ofwel 9 uur per week voor de werkcolleges die door de tutores gegeven zullen worden. De hoorcolleges worden gegeven voor grote groepen studenten, terwijl de groepen in de werkcolleges een omvang van maximaal 15 studenten hebben. Voor een dergelijke groep is één tutor beschikbaar. In de integratieve seminars en in het talent-development programma werken groepen van drie tot vier studenten aan interdisciplinaire opdrachten en andere activiteiten. Zoals gezegd, hebben de studenten recht op individuele begeleiding van hun eigen tutor. In het eerste jaar gaat het om vier gesprekken en in het tweede en derde jaar om steeds twee gesprekken. Daarnaast heeft de opleiding een studieadviseur in dienst tot wie de studenten zich kunnen wenden in het geval van vragen of problemen.

Overwegingen

De opleiding heeft naar de mening van het panel relevante toelatingseisen voor de aspirant-studenten opgesteld en heeft een gedegen toelatingsprocedure opgezet waarbinnen deze toelatingseisen op een gepaste wijze worden getoetst. Gezien de grote toestroom van geïnteresseerde studenten verwacht het panel dat de opleiding in staat zal zijn de meest gemotiveerde en meest getalenteerde studenten aan te trekken.

Het panel is ervan overtuigd dat het curriculum de eindkwalificaties volgt en de studenten in staat stelt deze te behalen. Dat blijkt niet alleen uit het overzicht van de relaties tussen de eindkwalificaties en de vakken die de opleiding heeft opgesteld maar ook uit de inhoud van de vakken zelf. In deze vakken, zo heeft het panel vastgesteld, komen duidelijk disciplinaire en interdisciplinaire kennis en inzichten aan de orde, wordt uitvoerig ingegaan op de studie van wetenschappelijke methoden en technieken en wordt de studenten academische en maatschappelijk verbredende vaardigheden aangeleerd. Het panel is positief gestemd over de inhoud van het curriculum. Het panel waardeert het dat de interdisciplinaire vakken speciaal voor deze opleiding ontwikkeld zijn en dat de vakken in de specialisaties apart voor de studenten van deze opleiding worden gegeven.

Het panel beoordeelt de samenhang van het curriculum als toereikend. In het curriculum worden de studenten in staat gesteld gaandeweg de disciplinaire en interdisciplinaire kennis en inzichten alsook hun kennis van wetenschappelijke methoden en technieken op te bouwen en deze samen te brengen in de integratieve seminars en in de afstudeerscriptie. De onderwerpen en thema's die in de vakken aan bod komen, zijn input voor het talent-development programma, zodat ook die samenhang gewaarborgd is.

Het panel beschouwt de organisatie van de opleiding als stevig, met name door de voltijdse aanstelling van de programmamanager en door de ruime vertegenwoordiging van tutores. Het panel beoordeelt de docenten en tutores die de opleiding nu op het oog heeft, als zeker beschikkend over de gewenste kwaliteiten om in deze opleiding college te geven en studenten te begeleiden. Wel vraagt het panel aan de opleiding blijvende aandacht te geven aan het niveau van de aan te stellen tutores, gezien de vitale rol die zij in deze opleiding spelen. Ook beveelt het panel aan de inhoudelijke en organisatorische afstemming tussen de docenten en de tutores goed te bewaken. Daarnaast zou het panel graag zien dat meer hoogleraren vanuit de faculteiten in de opleiding participeren. Het panel heeft gezien dat de

opleiding veel doet aan het scholen van tutoren en docenten in de specifieke aspecten van deze opleiding en is daarover te spreken.

Het panel heeft kennisgenomen van de didactische principes en daaraan gekoppelde werkvormen en acht deze gepast voor de opleiding. Het panel staat positief tegenover de onderzoeksgerichte en activerende werkvormen waarvoor de opleiding heeft gekozen en verwacht dat deze de studenten zullen stimuleren de eindkwalificaties te realiseren en het beste uit zichzelf te halen.

Het panel acht de structuur van ondersteuning en begeleiding binnen de opleiding gepast. De groepsgrootte waarin de studenten leren is gewoonlijk beperkt en er zijn genoeg contacturen om het leerproces mogelijk te maken. Als eerder gezegd, ziet het panel de rol van de tutoren daarbij als belangrijk.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.3 Toetsing

4.3.1 Standaard 3

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

De opleiding volgt het toetsbeleid van de Universiteit van Amsterdam dat is neergelegd in het Kader Toetsbeleid van de universiteit. De regels die als gevolg daarvan gelden, zijn opgenomen in de Onderwijs- en examenregeling van de opleiding. Het uitgangspunt van het toetsbeleid is dat in de toetsing van de vakken de leerdoelen van deze vakken volledig en op een evenwichtige wijze terugkomen. Daardoor wordt effectief getoetst of de studenten aan het gestelde in deze leerdoelen voldoen. Daarenboven moeten volgens het toetsbeleid van de opleiding de toetsen voldoen aan eisen van validiteit, betrouwbaarheid en transparantie.

In de regels en richtlijnen voor de examencommissie, een document van de opleiding, zijn de verantwoordelijkheden en taken van de examencommissie beschreven. Daarin staat onder meer dat de commissie de examinatoren benoemt, toezicht houdt op de kwaliteit van de toetsen en instaat voor het eindniveau dat de studenten bereiken, één en ander conform de Onderwijs- en examenregeling.

In het eerst jaar moet een student tenminste 54 EC behalen. Als hij of zij dat niet heeft, dan volgt een negatieve bindend studieadvies. De studenten hebben het recht vrijstellingen aan te vragen bij de examencommissie. Herkansingen van toetsen vinden gewoonlijk binnen hetzelfde semester plaats.

Bij de toetsing van de vakken vereist de opleiding dat meerdere toetsvormen gebruikt worden. Deze vormen zijn afgestemd op de aard van datgene dat getoetst moet worden. Omdat deze zaken verschillend zijn, zijn ook verschillende toetsvormen gewenst. Kennis, toepassing, analyse, academische vaardigheden en verbredende vaardigheden, voor elk

van deze is een specifieke toetsvorm vereist. Om te voorkomen dat alleen de kennis en het inzicht zouden worden getoetst, mag het schriftelijk examen niet meer dan 70 % van het eindcijfer van het vak uitmaken. Naast het schriftelijk tentamen dienen de studenten daarom voor de afronding van het vak onder andere opdrachten te maken, essays te schrijven en presentaties te geven. Bij de beoordeling van deze toetsen maakt de opleiding gebruik van *rubrics*.

De toetsing in het talent-development programma gebeurt op basis van het door iedere student bij te houden portfolio. Daarin leggen de studenten hun ontwikkeling in termen van onder meer leiderschapsvaardigheden, organisatorische vaardigheden en maatschappelijke verantwoordelijkheid en de reflectie daarop vast. De verschillende vaardigheden komen in de verschillende vakken aan bod. De beoordeling van het portfolio is in handen van de tutor van de studenten. Het oordeel over het betreffende deel van het portfolio is een onderdeel van de tentaminering van het betreffende vak.

In de integratieve seminars werken de studenten in groepen samen aan een opdracht waarin de in de voorgaande vakken verworven kennis, inzichten en vaardigheden samen moeten komen. Het resultaat van deze opdrachten geldt als de toets van het integratieve seminar. Om meeliften te voorkomen wordt van de studenten in de groep gevraagd elkaar te beoordelen (*peer review*).

In het vierde en laatste integratieve seminar frissen de studenten hun kennis van onderzoeksmethoden op en worden zo voorbereid op de afstudeerscriptie. De scriptie zelf schrijven de studenten binnen een thema waarbij zij ook met andere studenten samenwerken. De scriptie dient een disciplinaire focus te hebben maar dient ook een interdisciplinaire component te omvatten. De beoordeling van de scriptie is in handen van twee examinatoren. Zij voeren deze beoordeling uit aan de hand van een beoordelingsformulier waarop een aantal beoordelingscriteria zijn aangegeven.

De opleiding verwacht van de studenten dat zij het curriculum binnen drie jaar afronden, alhoewel ze er formeel vier jaar over mogen doen.

Overwegingen

Het panel acht het toetsbeleid en de uitvoering daarvan voor deze opleiding weloverwogen. Niet alleen spoort het beleid met dat van de Universiteit van Amsterdam maar ook is het door de opleiding zelf op een verantwoorde wijze uitgewerkt. Daarnaast heeft het panel kennisgenomen van de regels en richtlijnen voor de examencommissie en heeft op basis daarvan vastgesteld dat deze commissie een bepalende rol speelt bij het waarborgen en bewaken van de kwaliteit van de toetsing en van het gerealiseerde eindniveau. Het panel heeft er vertrouwen in dat de examencommissie deze rol ook zal vervullen.

Het panel heeft kennisgenomen van de overwegingen rond de keuze van de toetsing en de toetsvormen voor de vakken en beschouwt deze als doordacht. Het is voor het panel duidelijk dat de opleiding serieus bij de toetsing heeft stilgestaan en daarin passende keuzes heeft gemaakt. Elk van de door de studenten te verwerven competenties wordt op een valide wijze getoetst in een geschikte toetsvorm, ook de competenties die in het talent-development programma aan bod komen. De beoordeling van de toetsen gebeurt volgens het panel eveneens verantwoord.

Het proces en de beoordeling van de afstudeerscriptie zijn volgens het panel op zich in orde. Wel vraagt het panel van de opleiding de beoordeling van de interdisciplinaire aspecten van de scriptie verder uit te werken. Het is in de ogen van het panel geboden hiervoor duidelijke beoordelingscriteria op te stellen, mede in het licht van de verschillende disciplines die in de scripties zullen worden behandeld. Ook pleit het panel ervoor dat de twee scriptiebeoordelaars uit twee verschillende disciplines komen. Daarnaast zou de verhouding tussen deze beoordelaars duidelijk beschreven moeten worden.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen

4.4.1 Standaard 4

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Bevindingen

In het aangeboden informatiedossier heeft de opleiding een schriftelijke garantie afgegeven dat de studenten die aan de opleiding beginnen, in staat zullen worden gesteld deze ook af te maken.

De opleiding heeft een begroting opgesteld. De investering in de opleiding wordt begroot op € 10 miljoen. De Universiteit van Amsterdam heeft zich bereid verklaard deze investering te doen. In de begroting is te zien dat na aanvankelijke negatieve saldi als gevolg van de initieel te maken kosten vanaf 2020 een positief saldo van opbrengsten en kosten zal worden bereikt. In dat jaar en de jaren daarna worden deze positieve saldi verwacht waardoor de opleiding de toegekende financiering in de eerste jaren gaandeweg zal kunnen terugbetalen.

De decanen van de samenwerkende faculteiten hebben tegenover het panel gezegd de mogelijkheden om studenten een beurs te geven, te onderzoeken.

Overwegingen

Het panel heeft kennisgenomen van de schriftelijke afstudeergarantie van de opleiding, zoals neergelegd in het informatiedossier en acht deze een voldoende bewijs dat de opleiding de studenten die aan de opleiding beginnen in staat zal stellen deze ook af te maken.

Het panel heeft de begroting bestudeerd en heeft vastgesteld dat de Universiteit van Amsterdam bereid is de daarin aangegeven begrote negatieve saldi te financieren. Daardoor heeft de opleiding volgens het panel de financiële mogelijkheden om van start te gaan.

Tot slot heeft het panel met instemming kennisgenomen van de intentie van de opleiding om te zoeken naar mogelijkheden om beurzen aan studenten ter beschikking te stellen.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de nieuwe wo-bacheloropleiding Politics, Psychology, Law and Economics van de Universiteit van Amsterdam als voldoende. Het panel komt tot dat oordeel, omdat elk van de vier standaarden van de beperkte toets nieuwe opleiding als voldoende zijn beoordeeld. Wel heeft het panel op bij enkele van de standaarden aanbevelingen gedaan om verbeteringen door te voeren. Deze verbeterpunten waren evenwel niet zo gewichtig dat het panel niet tot een voldoende beoordeling van deze standaarden kon besluiten.

4.6 Aanbevelingen

Op grond van de bevindingen en overwegingen tijdens het proces van beoordeling doet het panel de volgende aanbevelingen met betrekking tot de nieuwe opleiding wo-bachelor Politics, Psychology, Law and Economics van de Universiteit van Amsterdam.

- De capaciteiten en het niveau van de aan te trekken tutores bewaken, omdat deze een zeer belangrijke rol spelen in de opzet en de uitvoering van de opleiding.
- De inhoudelijke en organisatorische afstemming tussen de docenten en de tutores goed bewaken, opdat de samenhang binnen het curriculum goed gewaarborgd blijft.
- De betrokkenheid van hoogleraren vanuit de samenwerkende faculteiten vergroten.
- Duidelijke beoordelingscriteria opstellen voor de beoordeling van de interdisciplinaire aspecten van de scriptie, mede in het licht van de verschillende disciplines die in de scripties zullen worden behandeld.
- De twee beoordelaars van de scriptie uit twee verschillende disciplines afkomstig doen zijn en de verhouding tussen de twee beoordelaars duidelijk beschrijven.

5 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2 Onderwijsleeromgeving	2. Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3 Toetsing	3. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing	V
4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	4. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar	V
Algemene conclusie		V

V = voldoende O = onvoldoende

Bijlage 1: Samenstelling panel

De samenstelling van het panel was als volgt:

Voorzitter:

- prof. dr. J. Wouters, gewoon hoogleraar Internationaal Recht en Internationale Organisaties, Jean Monnet Leerstoelhouder ad personam en directeur van Leuven Centre for Global Governance Studies en van Instituut voor Internationaal Recht aan de KU Leuven, tevens gasthoogleraar aan het Europacollege (Brugge) en Sciences Po (Parijs).

Leden:

- dr. W. van Dijk, universitair hoofddocent Social and Organisational Psychology, Universiteit Leiden;
- prof. mr. dr. E. ten Heuvelhof, professor of Public Administration, Technische Universiteit Delft;
- prof. dr. B. Mosselmans, professor of Economics and Philosophy en eerder dean van Vesalius College, gelieerd aan de Vrije Universiteit Brussel;
- J. Selleslaghs MA, student master EU Internationale Betrekkingen en Diplomatie aan Europacollege in Brugge.

Prof. dr. J. Wouters, voorzitter panel

Mr Wouters is a full professor of International Law and International Organisations and the director of Leuven Centre for Global Governance Studies and Institute for International Law, as well as a visiting professor at College of Europe. He has held teaching positions at Universities of Antwerp and Maastricht and was a visiting professor at Liège University, Kyushu University, Pontificia University of Santiago de Chile and Luiss University (Rome). He has published widely on international, European, company and financial law (more than 550 publications, including 50 books and more than 90 international journal articles). Apart from his participation in many international research networks, he advises various international organisations, trains international officials and is often asked to comment on international events in the media. Since June 2013, Mr Wouters is the co-ordinator of the large-scale FP7 Programma FRAME (Fostering Human Rights Among European Policies).

Dr. W. van Dijk, lid panel

De heer Van Dijk is universitair hoofddocent Social and Organisational Psychology aan de Universiteit Leiden. Hij doet onderzoek naar onder meer emoties en psychologische determinanten van economisch keuzegedrag. Naar het onderzoek is hij zeer actief betrokken bij onderwijs. Hij was eerder werkzaam aan de Vrije Universiteit te Amsterdam en heeft aan die instelling een onderzoeksmaster op het gebied van sociale psychologie opgezet. Vervolgens was de heer Van Dijk werkzaam aan de Universiteit Leiden aan welke instelling hij de masteropleiding Economic and Consumer Psychology heeft ontwikkeld.

Prof. mr. dr. E. ten Heuvelhof, lid panel

Mr Ten Heuvelhof is professor of Public Administration at the Faculty of Technology, Policy and Management of Delft University of Technology. Since September 2011, he is the director of education of the Faculty of Technology, Policy and Management of Delft University of Technology. In January 2014, the Executive Board of Delft University of Technology appointed Mr. Ten Heuvelhof to take on the role as the Director of Open and Online Education of this university.

prof. dr. B. Mosselmans, lid panel

De heer Mosselmans is professor of Economics and Philosophy en was van 2007 tot 2014 dean van het Vesalius College in Brussel. Daarnaast is hij lid van de Raad van Bestuur van de Vrije Universiteit Brussel. Vanaf 1993 heeft hij aan verschillende Belgische en Nederlandse universiteiten gedoceerd en was hij lecturer in Economics aan de University of Bristol. Hij doceerde eerder Economie en Filosofie aan de Roosevelt Academy in Middelburg en heeft een programma opgezet in Management van Kunst en Cultuur aan de Hogeschool Gent. Het onderzoeksgebied van de heer Mosselmans is de geschiedenis van de economie en in het bijzonder negentiende-eeuwse politieke economie in Engeland, in het bijzonder de persoon William Stanley Jevons (1835-1882) waarover hij in 2006 een monografie heeft gepubliceerd.

J. Selleslaghs MA, student-lid

Joren Selleslaghs studeert de master EU Internationale Betrekkingen en Diplomatie van het Europacollege in Brugge. Hij voltooide de master in European Studies aan de Université Libre de Bruxelles en de bachelor Politieke Wetenschappen en Internationale Betrekkingen aan de Vrije Universiteit Brussel en Université de Corse. Hij liep stage bij The Hague Centre for Strategic Studies, op het kantoor van een Belgisch lid van het Europees Parlement en bij het bureau Externe Betrekkingen van de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de EU. Hij was in 2011/2012 Belgisch jeugdambassadeur bij de UNO, namens de Vlaamse Jeugdraad. In 2007/2009 werkte de heer Selleslaghs als (assistent)ontwikkelingswerker in Tanzania en Centraal Amerika (UNICEF Honduras en de Hondurese regering).

Alle panelleden en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Het panel werd terzijde gestaan door mevrouw mr. M.P. in 't Veld, beleidsmedewerker NVAO, als procescoördinator. De heer drs. W. Vercouteren RC was extern secretaris.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de opleiding op 23 mei 2014.

Locatie: Amsterdam

08.45 uur – 10.00 uur	Ontvangst en vooroverleg commissie (besloten)
10.00 uur – 11.00 uur	Vertegenwoordigers instellingsbestuur en opleidingsmanagement prof. dr. E. du Perron LL.M. (decaan Faculteit Rechtsgeleerdheid), prof. dr. H van Dissel (decaan Faculteit Economie en Bedrijfskunde), prof. dr. E. de Haan (decaan Faculteit Maatschappij- en Gedragwetenschappen), J. Meerburg LL.M. (opleidingsdirecteur a.i.)
11.15 uur – 12.15 uur	Docenten dr. F. van Harreveld, dr. C. Kwa, dr. K. Mavromatis, drs. T. Arnoldussen, A. Fischer LL.M., drs. E. Jansen, M. Moret MA, MSc (opleidingscoördinator)
12.15 uur – 13.15 uur	Lunch
13.15 uur – 14.00 uur	Examencommissie en betrokken bij toetsing en examinering prof. dr. C. Cappon (voorzitter examencommissie), dr. M. Kestra (lid examencommissie), dr. F. van Harreveld, drs. L. de Greef (adviseur curriculumontwikkeling en toetsing)
14.15 uur – 15.00 uur	Vertegenwoordigers beroepenveld dr. S. Lewis (directeur European School in Bergen), B. Houterman MSc (alumnus), drs. H. Kurzbauer (juridisch adviseur Permanent Hof van Arbitrage), prof. dr. M. Salomons (decaan Amsterdam Business School), M. Snoep (managing partner advocatenkantoor De Brauw Blackstone Westbroek)
15.15 uur – 16.15 uur	Overleg commissie (besloten)
16.15 uur – 16.30 uur	Beknpte terugkoppeling eerste bevindingen van de commissie aan het management van de opleiding

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding/instelling

- Informatiedossier voor toets nieuwe opleiding van wo-bachelor Politics, Psychology, Law and Economics
- Aanvraag macrodoelmatigheidstoets
- Studiegids
- Domeinspecifiek referentiekader
- Curricula vitae van de ontwikkelaars van de opleiding
- Overzicht van beoogde docenten
- Overzicht van werkvormen en toetsvormen per vak
- Begroting
- Organisatiestructuur
- Inhoud curriculum
- Talent-development programma
- Overzicht te verwerven academische vaardigheden
- Toelatingsprocedure
- Scholingsplan voor docenten en tutoren
- Plan voor studiebegeleiding
- Huisvesting
- Plan voor toetsing en examinering
- Onderwijs- en examenregeling (concept)
- Op onderzoeksresultaten gebaseerd onderwijs

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Bestuurlijke overeenkomst over de opleiding
- Documenten betreffende toelatingsprocedure
- Brochure A Week in the Life of a PPLE Student
- Informatiebrochure Politics, Psychology, Law and Economics
- Overzicht relaties eindkwalificaties en curriculum
- Voorbeelden van essays en motivatiebrieven voor toelating
- Huisvestingsplan
- Toetsmatrijs
- Regels en Richtlijnen Examencommissie PPLE
- PPLE Toetscyclus
- Richtlijnen voor toetsing
- Training en beoordeling van vaardigheden

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

ba	bachelor
EC	studiepunten volgens European Credit Transfer System
hbo	hoger beroepsonderwijs
ma	master
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
wo	wetenschappelijk onderwijs

Het paneladvies is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de beperkte toetsing van de nieuwe opleiding wo-bachelor Politics, Psychology, Law and Economics van de Universiteit van Amsterdam.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvaio.net

W www.nvaio.net

Aanvraagnummer 002643